

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 65137-02-18 אלון פוליווד בע"מ נ' a.p.moller-maersk a/s ואח'

לפני כבוד השופט אריה ביטון

התובעת: אלון פוליווד בע"מ

נגד

הנתבעים: 1. a.p.moller-maersk a/s

2. SEAGO LINE A/S

3. חברת נמל אשדוד בע"מ

החלטה

1. לפניי בקשתה של התובעת להעדת העד מטעמה, מר Wilhelm Riechel, באמצעות וידאו במסגרת דיון ההוכחות הקבוע ליום 7.2.21, בתביעה שהגישה ועניינה נזק שאירע למטען במהלך העברתו ארצה לידיה.

טענות הצדדים בתמצית

2. טענת התובעת, העד הינו אזרח גרמני אשר נמצא בקבוצת סיכון בשל גילו המתקדם (72) ובעיות בלבו. בשל היותו בקבוצת סיכון, וכן מאחר ומגפת הקורונה צפויה להמשיך בתקופה שעד לדיון, ולנוכח העובדה כי בעלי דרכון זר כלל אינם מורשים להיכנס לישראל, ונדרשים להיכנס לבידוד, מתבקש ביהמ"ש לאשר את מתן עדותו של העד הזר באמצעות וידאו. יתר על כן, בשל היות יום הדיון קבוע ליום ראשון בשבוע, המהווה יום מנוחה בגרמניה, נדרש לוודא אם ניתן יהיה לגבות את העדות ביום זה. עוד צוין, כי הנזק שיגרם לתובעת מאי העדת העד קשה מנשוא, בהשוואה לאי נוחות שתגרם לנתבעות בעקבות מתן העדות בווידאו.

3. הנתבעת 3 מתנגדת לבקשה, וטוענת בתשובתה כי יש לראות בבקשת התובעת ניסיון להתחמק מחקירה נגדית ראויה של העד. הבקשה אינה עומדת במבחן הדיון, אינה צודקת ותפגע באפשרות לחקור נגדית באופן ראוי וביכולת הנתבעת להתגונן מפני התביעה. הטיעון לעד בן 72 ולבעיות בלבו, מבלי שנתמך בתצהיר, אין בו כדי להוות סיבה טובה מיוחדת וחריגה לסטייה מדרך המלך שהיא שמיעת העד באולם בית המשפט. גם הטיעון בעניין הקורונה אינו תירוץ טוב לנוכח החיסונים והירידה הצפויה בתחלואה. עוד עמדה הנתבעת על חשיבותה של החקירה הנגדית באולם בית המשפט. למרות האמור, הנתבעת מודיעה על נכונותה ללכת לקראת התובעת, אם יש בכך לעזור לעד, ולהסכים לדחיית מועד הדיון, ובלבד שהעד יגיע כדי להעיד בישראל כדיון.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 65137-02-18 אלון פוליווד בע"מ נ' a.p.moller-maersk a/s ואח'

4. הנתבעות 1-2 מתנגדות אף הן לבקשה וטוענות, כי העדת העד בהיוועדות חזותית תוביל בהכרח לפגיעה ביכולתו של בית המשפט להתרשם ממנו באופן בלתי אמצעי באופן שיוביל לחוסר שוויון והיעדר איזון בין בעלי הדין. פגיעה זו מתחדדת משמדובר בעד קריטי, גם לדעת התובעת. לטענתן, אין מניעה לפצל את פרשת התביעה לשני מועדים או לדחות את הדיון למועד חלופי מאוחר יותר עד לקיצו של משבר מגיפת הקורונה.

דיון והכרעה

5. בתאריך 1.1.2021 נכנסו לתוקפן תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: "התקנות"). תקנה 180 (ג) לתקנות היא תקנת הוראת המעבר והתחולה, וכך לשונה:

"...ואולם ההוראות האלה יחולו מיום התחילה:

(1) על הליכים שנפתחו ערב יום התחילה – חלק א', ובחלק ב' – תקנות 30 ו-33 בפרק ג', פרקים ה' עד ז', תקנות 50 עד 55 בפרק ח', י"א, י"ב, ט"ז, י"ח, י"ט, כ' וכל תקנה אחרת שבית המשפט הורה לבעלי הדין לקיימה."

6. בהתאם ללשונה של התקנה, חל פרק י"א על כל הליך הנדון לאחר מועד התחילה (1.1.21), אף אם החל טרם למועד התחילה. תקנה 72 לתקנות, שכותרתה עדות בהיוועדות חזותית, חלה על ההליך שלפנינו, וקובעת כך:

"72.(א) בית המשפט רשאי להתיר שמיעת עדות בדרך של היוועדות חזותית בתוך שטחה של מדינת ישראל או מחוצה לה לפי הוראות שייתן, אם השתכנע כי התקיימו התנאים האלה:

- (1) הגעתו של העד לבית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד תקשה עליו מאוד, והוא נתן את הסכמתו למתן עדות בדרך זו;**
- (2) עדותו של העד חיונית לשאלות השנויות במחלוקת;**
- (3) אין מניעה מבחינת מדינת החוץ לשמיעת עדות בדרך זו בתחומה."**

7. תקנה 72 לתקנות מונה שלושה תנאים ביחס לבקשה להעדת עד באופן של היוועדות חזותית ושבהתקיימם רשאי בית המשפט לאשר מתן העדות באופן זה. ברי, כי המדובר בסמכות שברשות ולא בסמכות שהיא חובה, דבר הניתן ללמוד בנקל מלשון התקנה ובפרט מהשימוש במילה "רשאי".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 65137-02-18 אלון פוליווד בע"מ נ' a.p.moller-maersk a/s ואח'

עוד יש לומר, כי רשימת השיקולים שבתקנה 72 שלעיל אינה רשימה סופית ויש לבחון את מכלול הנסיבות ואת מידת הפגיעה האפשרית בהליך ובצדדים (ראו: רע"א 3810/06 י. דורי את צ'קובסקי בניה והשקעות בע"מ נ' שמאי גולדשטיין, סב(3) 17 (2007)).

8. נדמה, כי אין מחלוקת באשר להתקיימותם של התנאים השני והשלישי. מוסכם על הצדדים כי עדותו של העד חיונית והכרחית לבירורה של התביעה, ולא עלתה כל מניעה מבחינתה של מדינת גרמניה לשמיעת עדותו של העד בדרך זו בתחומה. בחינת התנאי הראשון - האם הגעתו של העד להעיד תקשה עליו מאוד, מצריכה בחינה מדוקדקת יותר. הטענה לגילו המתקדם ולבעיות בלבו לא נתמכה בתצהיר ובמסמכים מאמתים כלשהם, ועל כן, אין די בהם כדי להשתכנע ולאשר הבקשה. אלא שלטעון זה מצטרף המשבר העולמי הנובע ממגיפת הקורונה, דבר המעורר קושי אמיתי בהגעת העד ארצה, גם בשל הטענה למצבו הרפואי ולהיותו מצוי בקבוצת סיכון, אך גם כי לא מתאפשרת בהכרח כניסתו לישראל במצב הנוכחי בו מצויה ישראל בסגר, ולא ברור אם כלל תתאפשר הטסתו ארצה בשל התפשטות נגיף הקורונה גם במדינת המוצא גרמניה. בנסיבות אלו, עולה קושי אמיתי ואובייקטיבי להגעת העד למתן עדות בישראל במועד הדיון הקבוע. למול זה עומדת טענתו, המוצדקת כשלעצמה, של הנתבעות, באשר לזכותן לחקירה נגדית ראויה שתאפשר התרשמות בלתי אמצעית מן העד על ידי בית המשפט.

9. איזון בין השיקולים הללו מוביל למסקנה, כי כדי לאפשר את העדת העד בחקירה פרונטלית בבית המשפט נכון יהיה לקבל את הצעת הנתבעות לדחיית מועד ההוכחות עד לאחר סיום תקופת הסגר בישראל ובחינת השינוי במצב התחלואה והמגיפה העולמית, במיוחד לנוכח ההתפתחויות המבורכות עם מציאת חיסון לנגיף, ובניסיון לשמיעת כל פרשת התביעה במועד אחד ואף זה של פרשת ההגנה, מתוך ניסיון למניעת פיצולים ודחיות מיותרות בין שמיעת העדים השונים.

סוף דבר

10. אשר על כן, לא מצאתי להיעתר לבקשת התובעת למתן עדותו של העד באמצעות וידאו. לעומת זאת, הנני מוצא לנכון לדחות את מועד דיון ההוכחות הקבוע בתיק עד להחלטה אחרת באשר למועד דיון אפשרי לשמיעת כלל העדים בתיק או למצער שמיעת עדי התביעה במועד אחד.

11. מועד חלופי לדיון ישלח לצדדים בהמשך עם תום תקופת הסגר והערכה מחדש של הנסיבות.

12. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, א' שבט תשפ"א, 14 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 65137-02-18 אלון פוליווד בע"מ נ' a.p.moller-maersk a/s ואח'

אריה ביטון, שופט

